

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

IX. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM.

ÁRA: 30 FILLÉR

1967. JÚNIUS 3.

Oktatásunk és a gyakorlati igények

Az egyetemi tanács legutóbbi ülésén olyan témák szerepeltek, melyek — mint kiderült — szinte vég nélküli vitákra nyújtanak alkalmat. Különösen oktatási módszereinket érintette sok hozzászólás, de szakosítási rendünkről és a gyakorlati közgazdasági munka oktatási igényeiről is nagyon sokan elmondták véleményüket.

Többek között azért kerültek ezek a kérdések most napirendre, mert — ahogy azt Bikics István oktatási rektorhelyettes írásos előterjesztésében megfogalmazta — „az oktatási reform végrehajtása szorosan összefonódik a gazdaságirányítási rendszer reformjából adódó új oktatási feladatokkal”.

sat idézve — „a közgazdaságtudomány elért eredményei alapján kötelezi a tanszéket, másrészt ott van a konkrét óraszám adta lehetőség. Ilyen helyzetben arra törekszünk, hogy legalább azt oktassuk minél teljesebb mértékben, amire a szaktárgyak keretében már most szükség van, amit a szaktanszékek igényelnek.”

megszüntetve néhány oktatónk ezt ellenezte. Azt mondták, hogy „tömegoktatást végző egyetemünkön a hallgató-ság éretlen ilyen intézkedésre, s ezzel mintegy „szabadságoljuk” a gyenge hallgatókat, akik a távolmaradásukból adódó időt haszontalanul töltik el és nem az önálló munkára fordítják.”

Szervezés és vezetés

A tanácsülés résztvevői egyetértettek abban, hogy a gazdasági feladatok megoldására minden közgazdásznak meg kell ismernie a korszerű gazdaság-szervezési, gazdaság-vezetési módszereket és szükség van olyan közgazdászokra is, akiknek fő működési területük a szervezés, és ennek megfelelően speciális szakképzésben kell őket részesíteni. Arról azonban már eltérő elképzelések voltak, hogy miként valósítsuk meg ezeket a terveket.

koncentrálva szervezőket képezni, vagy ebben a munkakörben is (hasonlóan a vezetéshez) a többi szakterülethez képest nagyobb szerepe van az adottságoknak, a rátermettségnek?

A matematikából támasztott követelményekhez Vági elvtárs hozzáfűzte, hogy azokkal a lehetőségekkel is számolni kell, melyeket megszab a hozzánk került hallgatók felkészültsége, középiskolában szerzett matematikai készsége és tudása. Amíg nincs mód jobb alapra építeni, helyesebb lenne a „kevésbet, de jobban” elv alkalmazása.

Kell-e katalógus?

Az előadások látogatásának adminisztratív ellenőrzését

Faklen Pál

Olyan kérdésekről van itt szó, hogy: milyen ismereteket kell beépíteni az egyetemi oktatásba és mi az, amit célszerűbb az egyetem elvégzése után, továbbképzés keretében tanítani? Lehet-e egy szakra

Végül is az egyetemi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szervezés népgazdasági jelentőségére és a sürgető gyakorlati igényekre való tekintettel a lehető legrövidebb időn belül részleteiben is ki kell dolgozni az üzemszervezés oktatásának tervét, és azt beépíteni az egyetem képzési rendszerébe. A részletes terv vitájára még az őszi hónapokban sor kerül. Ennek előkészítésével Varga Sándor tudományos rektorhelyettes biztáka meg.

A külföldi munkaakciókról

Nagyon öröndetes, hogy a KISZ-bizottság külügyi csoportjának tárgyalásait az idén is sikeresen koronázták. Így több száz hallgató vesz részt nyáron NDK-beli és Szovjetunió-beli munkán. Négy hetet az NDK-ban vagy ötöt a Szovjetunióban tölteni — nagy élményt ígér. Bár a turnusok rögzítése elég sokáig váratott magára, az ezt követő szervezés mintaszere volt, így néhány nap alatt megtörténtek a jelentkezések, befizetések és elkészültek a szükséges iratok, hamarosan meglesznek az útlevelek is.

— mint egyetemista — hazában is volt. Egyébként is: két hét badacsonyi vagy aligai nyaralás nem utolsó dolog, jó kiegészítője lehet a külföldön töltött napoknak.

Az utazásokkal kapcsolatban tehát — úgy látszik — minden rendben lesz. Néhány figyelemre méltó „apróságot” viszont feltétlenül meg kell említenünk.

Végül megemlítenénk, hogy bizony a húsz fős keret jóval meghaladó számban jelentkeztek hallgatók a Szovjetunió-beli munkaakcióra. Azért hangsúlyozzuk ezt, mert úgy tudjuk, hogy az NDK-akciónál éppen csak elengedőnek bizonyult a jelentkezők száma.

Elsőként az akciók munkalehetőségeit bírálnánk — a lányok szemszögéből. Az építkezési munka, a fakitermelés, de még a vegyipari munka sem kimondottan lányoknak való, s emiatt sokan — úgy érezzük jogosan — panaszkodtak. Valószínűnek tartjuk, hogy ez nem a külügyi csoport hibája, bizonyos, hogy nem kínálkozott más lehetőség. Mégis jó lenne, ha a jövőben a lányok érdekeit ilyen vonatkozásban is jobban figyelembe vennék.

A munkaakciók résztvevőinek jó munkát, élményekben gazdag heteket kívánunk, s reméljük, hogy jövőre azok is mehetnek majd, akik az idén „lemaradtak”.

— kurtán —

Szükséges-e módosítani szakosítási rendünket?

Jelenlegi szakosítási rendszerünk a gazdálkodási ágazatokra épül. Oktatásunk lehetőségét nyújt a hallgatóknak, hogy a szakon belül már egyetemi éveik alatt is kialakítsanak maguknak egy speciális munkaterületet és bizonyos fókusz „szakértőkként” foglalják el munkahelyükön az érdeklődésükkel egybevágó munkakört. Ugyanakkor az egyetemnek nem lehet célja, hogy specialistákat képezzen. Az egyetem általános tudást nyújt, s ez csupán alap arra, hogy a közgazdász valamely részterületen tovább képezze magát és szakmai eredményeket érjen el.

nek megvalósítása során feltétlenül követelő erővel fog jelentkezni, de ma még — Vági elvtárs szavaival — „szakosítási rendünket nem tudnánk kielégítően felülbiztálni, mert az új követelmények sem bontakoztak ki. Probléma az is, hogy hiába van meg a gyakorlati igény, ha egyes szakosítási területeken a tudomány még nem elég érett ahhoz, hogy új elemként be lehetne építeni az egyetemi oktatásba.”

Másrészt az is természetes, hogy egy dinamikus változó gazdaságban az oktatásnak a gyakorlati igényekhez rugalmasan igazodva kell kibocsátani az új szakembereket. Ez a mechanizmus reformjára

A szakosítási rend általános revíziója nélkül is meg lehet azonban oldani néhány változtatást, és kicsit kockáztatva meg is kell kísérelni, hogy a gyakorlat elé menjünk, hiszen az oktatás szükségyszerűen lassú folyamat és akiket ebben az évben veszünk fel, csak 1971-ben fognak belépni a gazdasági élet vérkeringésébe.

Jegyzet — tankönyv — szakkönyv

Ismeretes, hogy korábban az egyetem vezetősége és az egyetemi tanács is azt a törekvést támogatta, hogy ahol csak mód van rá, tankönyvvé kell fejleszteni a jegyzeteket. Ez az elképzelés a tananyagok színvonalának emelése érdekében született.

zását, sem a hallgatók kiadásait nem lehet mellékes dologként kezelni.

Időközben a Művelődésügyi Minisztérium is módosította ezt a kívánását, most pedig a tanácsülésen is elhangzott néhány új vélemény. Forgách elvtárs kifejtette, hogy egy új jegyzet nem szükségszerűen jelent lépést a tankönyvvé válás irányába. De nem is biztos, hogy ez lenne a helyes. Szerinte a jegyzetnek kiegészítő funkciót kell betöltenie, abban közölni a friss, aktuális tudományos eredményeket. Lesznek persze „mindenes” jegyzetek is, de inkább a szakkönyvekből való oktatás felé haladunk. Ezt követeli egyébként a népgazdasági érdek is.

A Művelődésügyi Minisztérium jelenlegi álláspontját e téren elsősorban takarékosági, gazdaságossági megfontolások jellemzik. Ha emellett nem lennének tekintettel a kiadást megszabó egyetemi sajátosságokra, didaktikai követelményekre, akkor csökkenne oktatásunk hatékonysága.

A matematika

Vitán felül áll persze, hogy az elsődleges kérdés a korszerű, színvonalas tananyagok kidolgozása: míg a kiadás módja inkább formai szempont, bár sem a szerzők díja-

Diákok és tanárok számára egyaránt gyakori vitatéma nálunk a matematika oktatása. A módszerbeli kritikán túlmenően, kimondva vagy kimondatlanul, tulajdonképpen minden ellenvetésben az a vélemény húzódik meg, hogy túlságosan nagy a matematika anyag, a tanszék irreálisan sokat követel és a hallgatók idejének aránytalanul nagy hányadát a matematika tanulása veszi igénybe.

Ezzel szemben a matematikaoktatás ma is kompromisszummal valószínűleg. Egyrészt van egy optimális tananyag, amely — Szép elvtár-

Május 26-án zajlott le a IX. kerületi KISZ küldöttterkezetlet. Először Nádasi Józsefné, a kerület KISZ VB-titkára tartotta meg a beszámolóját a VI. kongresszus óta eltelt időszak munkájáról. Ezt követően igen tartalmas és hosszasan tartó vita bontakozott ki, melyben felszólalt egyetemünk egyik küldötte, Tóth András is. A vita után került sor az új kerületi KISZ-bizottság megválasztására, melyben egyetemünket Fessenyei Lajos és Hajdú Éva fogja a jövőben képviselni.

Kerületi küldöttterkezetlet

Loytar Miska f.

Az eszkaláció ellen

Nehéz Vietnámért teljesen „békésen” tüntetni...

Az amerikai imperialisták újabb eszkalációs lépései, a kiszélesedő vietnami agresszió ellen tiltakoztak budapesti munkás- és diáktalálók a Szabadság téren május 26-án a KISZ Budapesti Bizottsága által szervezett tüntetésen.

Tábláikkal, szavalókórusukkal ott voltak a téren a közgazdászok is. Egyetemünk két hallgatója adta át a nagykövetség munkatársának a tüntető fiatalok tiltakozását tartalmazó levelet:

„Mi, az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövetsége előtt tüntető budapesti fiatalok, felháborodottan tiltakozunk az amerikai imperialisták újabb vietnami gátlást: Hanoi és Haiphong bombázása, a demilitarizált övezet megtámadása ellen. A történelem legreakciósabb erői közé került az a kormányzat, amely szembeállva a világ békeszerető közvéleményével, a legbrutálisabb eszközöket sem riad vissza egy szuverén nép leigázása érdekében.

Budapesti fiatalok.”

(Foto: Száva)

OKTATÓINK ÜNNEPÉN

A pedagógus nap alkalmából június 2-án kedves ünnepséget rendezett a klubban egyetemünk alkalmazottainak szakszervezeti alapszervezete. Forgách Tibor elvtárs mondott beszédet, a kultúrosztály pedig külön kis műsort állított össze.

Lapunk is szeretettel köszönti tanárainkat azon a napon, amikor mint pedagógusokat ünnepeljük őket.

Összecsaptak a vélemények

Minden biztonnal feltűnik olvasóinknak, milyen részletesen ismertettük a küldöttértekezleten lezajlott vitát. E nagy terjedelmű indokoltságát valószínűleg nem kell külön megmagyarázni annak, aki végigolvasta a tudósítást. Bevezetőnk feladata azonban az lenne, hogy a hosszabb írások olvasásától idegenkedőket is rábeszélje: érdemes követni a tanácskozás menetét és nem haszontalan mindenkinek összevetni önálló véleményét azokkal, akik végső soron őt is képviselték. Van mihez kapcsolni a gondolatokat, mert ilyen eleven és demokratikus légkörű eszmecsere, ennyi ötlet és tartalmi gazdagság elég ritkán ötvöződik egybe egyetemi szintű KISZ-tanácskozáson.

Talán lehetett volna másként, rövidebben és összefoglalóan tudósítani, de a részletek pontosabb tolmácsolása érdekében igérkezett. Bizonyos tömörítésre mindenképpen szükség volt, arra mégis törekedtünk, hogy bemutassuk, miként vitatkozunk saját ügyeinkről, ifjúsági mozgalmunk jövőjéről egy felelősségteljes fórumon.

A küldöttgyűlést kíváncsian vezette **KOLLÁRIK AMÁLIA** elvtársnő dicséretére legyen mondva, hogy az igazán rövid protokollaris rész után rögtön tartalmi kérdésekre került sor. **BESSENYEI LAJOS** elvtárs, a lelépő KISZ-bizottság titkára néhány szóbeli kiegészítést fűzött a beszámolóhoz, melyet a küldöttek előzőleg már megkaptak.

A beszámoló

központi kérdése az eszméleti politikai munka volt. Bemutatta, miként bontakozott ki nálunk a másodlagos közösségekre koncentrált indirekt politikai nevelés. Ez „a kialakult helyzetet tekintve alapvető követelmény KISZ-szervezetünk tevékenységével szemben... Semmiképpen sem jelent „meghátrálást”, sőt megfelelő formákban alkalmazva jelentős haladásnak tekinthető éppen azon hallgatók politikai munkába való bevonása terén, akiket gyakran illetnek a politikailag passzív „tömeg” kifejezéssel. Ugyanakkor a politikai körök rendszerét és általában az elsődleges közösségekre épülő közvetlen politikai tevékenységét tekintve nincs megfelelő előrelépés.”

A kulturális munkával foglalkozó rész különösen a klub és a közösségszervezés gyors fejlődéséről adhatott számot, s a TDK kutatás állt a tanulmányi munka középpontjában.

A beszámoló szervezeti része azt a problémát emelte ki, hogy „az alapszervezeti munka, az alapszervezeti élete és fegyelme háttérbe szorult. E negatívum azt eredményezte, hogy a csoportokban, alapszervezetekben folyó közösségi, mozgalmi tevékenység szintje csökkent, sokasodtak az olyan problémák, amelyek már az alapszervezeti elsődleges közösségi élet minimális szintjét veszélyeztették.” A beszámoló ezért felveti, hogy „bizonyos szervezeti minimum-normákat dolgozzunk ki, s ezek betartását következetesen követeljük meg.”

Kényszer?

Miután **KOLLÁRIK ZOLTÁN** elvtárs ismertette a revíziós bizottság beszámolóját, mely taglalta a KISZ VB bevételeit és kiadásait, Kollárik elvtársnő megnyitotta a vitát, melyben elsőként **KÁNAI LÁSZLÓ**, az ipar kari vezetőség instruktor-felelőse kapott szót. Megállapította, hogy a beszámolóban hiányzik az útmutatás, s éppen erre vonatkozóan ismertette elképzeléseit. Szerinte a problémák másként vetődnek fel az első éven, mint a többi évfolyamon. Azért különösen jelentős szerinte az I. évfolyam KISZ-élete, mert „akkor kell... az emberekre hatni, amikor még nem ismerik az itteni KISZ-élet hibáit. Ekkor ők még befogadóképű társadalmi munkára, politikai órára...” Így „a felső vezetésnek e tekintetben az lehet a célja, hogy megfelelő formát biztosítson az I. évesek kibontakozó KISZ-munkájára részére, mely formát azután ők fognak megtölteni tartalommal. Olyan formát kell kialakítani — mondotta —, mely magában foglalja a szervezeti szabályzat kötelező érvényű előírásait — gondolkodjék itt a tagbélyegekre, taggyűlésekre, közös akciókra és rendezvényekre, társadalmi munkára, politikai órá-

ra. Ezenkívül a forma tartalmazza az előírások teljesítésének ellenőrzését, sőt: biztosítsa a KISZ-taggal szemben támasztott követelmények — vagy ha tetszik, minimum-normák — maradtalan teljesülését.” Hangsúlyozta, hogy „az egyetemi KISZ-munkát még nem ismerő hallgatókra olyan szervezeti formát kell rákényszeríteni, ami tartalmazza kidolgozásra kerülő követelményrendszerünk minden egyes megállapítását”. A többi évfolyam vonatkozásában „az I. éven alkalmazható forma nem vezet eredményre, itt a követelményrendszer formába burkolás nélkül kell alkalmazni.”

Antitézis

Amint az várható volt, **BAUER TAMÁS**, az általános kari vezetőség tagja több kérdésben a beszámolóval is élesen vitatkozva a fentiekkel szövegesen ellentétes koncepciót fejtett ki.

Elsőször bírálta a beszámolóban megnyilvánuló voluntarista szemléletet, hangsúlyozva: KISZ-életünk fejlődése hosszú folyamat része, nem várható benne az előző évekénél gyorsabb „fellendülés”. Egyetértett a beszámolóval abban, hogy KISZ-munkánk sokrétűbbé vált: „Úgy hiszem, nincs mit sajnálkoznunk azon, hogy a korszerűbb mozgalmi formák kifejlődésével párhuzamosan bizonyos örökösített megmozdulás-félék jelentősége, szerepe csökkent. Ez KISZ-szervezetünk politikai mechanizmusa fejlődésének elkerülhetetlen velejárója”. Ellenezte ezért azt, hogy a direkt politikai nevelőmunka bármilyen egységes rendszerétől várjuk a mozgalmat fellendülését. „A politikai kör direkt politikálásunknak csak egyik formája, s olyan keretekben, olyan módon kell megtartani, ahogyan azt az alapszervezeti KISZ-vezetők helyesnek látják. Ehhez a központi vezetés csak tanácsokat, tippeket adhat.”

Részletesen kitért Bauer Tamás az elsődleges közösségek problémáira, s kifogásolta, hogy ezt a beszámoló szervezeti kérdésként kezeli. „Nem hiszem, hogy a közösségeink fő problémája a szervezeti fegyelem hiánya, meglazulása lenne. Úgy gondolom, tömegszervezet lévén, felül kell vizsgálnunk a szervezeti fegyelem kategóriáját, jelentőségét KISZ-munkánkban — s ezen az sem változtat, ha ifjúsági

szövetségünk kommunista jellegének erősítését tűzzük ki célul. A közömbösség, passzivitás nem szervezeti fegyelem kérdése! A szervezeti kérdések nem jelenthetik célunkat, de alapvető eszközüket sem! A szervezeti élet mindig csak tükrözje lehet a mozgalom tartalmi fejlődésének! A célok és eszközök tehát elsődlegesen tartalmi oldalról kell meghatározniuk.”

A beszámolóban megnyilvánuló szervezet-centrikus szemlélet bírálataból következően ellenezte a követelményrendszer bevezetését, a minimumnormák kidolgozását. Hivatkozott a KISZ jellegváltozásával kapcsolatban a Közgazdász-ból már ismert álláspontjára, aláhúzva, hogy az „aki nincs ellenünk, az velünk van” jelszó érvényes a KISZ-re is, és azt jelenti, hogy a passzív fiatalokat sem szabad szervezetileg elkülöníteni magunktól.

Hozzászólása befejező részében az egyetemi KISZ-élet demokratizmusának problémáit vetette fel. Ennek lényegét két követelményben jelölte meg: a vezetőség minden szinten legyen tudatában annak, hogy elsősorban a tagságnak felelős, s ez nyilvánuljon meg rendszeres beszámolóban, másrészt képviselje a tagság álláspontját, kritikáját, s tolmácsolja felfelé még akkor is, ha ez kényelmetlen. Úgy vélte, hogy egyetemi KISZ-életünk minden szintjén, elsősorban azonban a VB-n és annak osztályain ezek a követelmények nem mindig valósulnak meg. Nincs meg a megfelelő tájékoztatás. Formálissá vált a KISZ-bizottság működése, a VB-t ellenőrző funkciója.

Felszólalásának befejeztével Bauer Tamás javasolta, hogy a küldöttgyűlés a beszámolóhoz mellékeljen **határozati javaslat** öt pontja közül az elsőt, (amely szervezeti kérdésekkel foglalkozik és a minimum-normák kidolgozását tartalmazza) és a harmadikat, (amely a politikai körök egységes rendszerével foglalkozik), vesse el, és helyette más szövegeket ajánlott. Javasolta továbbá a határozatnak az egyetemi KISZ-élet demokratizmusával foglalkozó kiegészítését. Ebben felvetette, hogy a KISZ-bizottság munkájának tartalmasságát azzal lehetne elősegíteni, ha a KISZ-bizottság a VB mellett **elnököt** is választana, akinek feladata lenne a beszámoltatás irányítása.

Közösségek

A politikai neveléssel kapcsolatban **PETRES SÁNDOR** a politikai körök rendszerének olyan továbbfejlesztését javasolta, melyben a csoportokban folyó napi tömegpolitikai munka, a csoportgyűlések keretében, szabad témaválasztással tartott vitakörök, a kollégiumi szakcsoportok, kari aktívértekezletek és szabad pártnapok, valamint a

klub konzultációi és Fórum vitái együttesen töltik be a politikai tájékoztatás és vita funkcióját. Hozzászolt a revíziós bizottság beszámolójához is: helytelenítette a KISZ-szervezetünkben uralkodó ügyrendi káoszt, továbbá szerinte a revíziós bizottság is felelős a külügyi bizottságban történt súlyos anyagi visszaélést (Makkai-ügy).

Nem volt az utóbbi években olyan beszámoló egyetemi KISZ-életünkben, amely megfelelően foglalkozott volna a **kollégiumi KISZ-élet** kérdéseivel, s hogy emiatt valamelyik kollégiumi KISZ-vezető ne tiltakozott volna. Ez alkalommal **TÓTH ANDRÁS**, a Mező Imre Kollégium DB-titkára beszélt felszólalásában a kollégiumok munkájáról. Szerinte a kollégiumi KISZ-munkában stagnálás tapasztalható. A diákbizottságoktól megállapította, hogy bár van kapcsolatuk az egyetemi KISZ-vezetéssel, sokszor háttérbe szorul ifjúsági mozgalmi jellegük, s állami szervnek tekintik őket.

Kétélyek

A követelményrendszerrel szembeni fenntartásaival kezdte hozzászólását **MATHEISZ ERZSÉBET** is. Nem látja világosan a végrehajtás módját, s fél attól, hogy adminisztratív módszerekhez, a kizárás elburjánzásához vezet. Egyetértett Bauer Tamás javaslataival, attól az egy mondatot eltekintve, amely kategorikusan elveti a követelményrendszer megvalósítását. Hangsúlyozta azt is, hogy a rossz közösségi életbe nem lehet belemenyedni, mert semmi sem pótolhatja a csoportközösség szerepét.

„Csak módosításokkal, kiegészítésekkel együtt tudom elfogadni a beszámolót” — ezzel kezdte felszólalását **LÁSZLÓ ANDRÁS**. Hiányolta a problémák felvetésének reális arányát, s ezzel kapcsolatban saját volt munkatársaira hivatkozott. A követelményrendszerrel kapcsolatban véleménye az, hogy ennek feltevése ma két oldalról sem időszerű: túl későn van, hiszen ma már a KISZ nemcsak szűk réteg szervezete, ahol lehetőség van igazi követelmények támasztására; másrészt korai, mivel még nem jutottunk el olyan közösségi élet kialakításához a KISZ-szervezetekben, amikor mindenkinek tudunk feladatot adni. Végül ő is hiányolta a Makkai-ügyre való kitérést a revíziós bizottság beszámolójából, s ezért azt nem fogadta el.

A kereskedelmi kari vezetőség újonnan megválasztott szervező titkára, **SZÉLNYI ZOLTÁN** felszólalásában bírálta az elsődleges alapszervezeti kiválasztásának jelenlegi rendszerét, majd kifejezte egyetértését a követelményrendszer koncepciójával. (Bár hangot adott bizonyos gyakorlati

fenntartásainak). Szerinte a KISZ-nek nem kell olyan széles tömegszervezetnek lennie, mint ma, nem kell minden nem ellenséges embernek benn lenni a KISZ-ben. Hivatkozott arra, hogy a párt ezt jól megoldotta, amikor létrehozta a népfőrdont: „szükségünk van azokra, akik támogatnak bennünket, ha nincs is KISZ-tagkönyv a zsebükben”.

Ne illúziót!

A következő felszólaló ismét az általános kari „vidék” emelkedett szövegeire: **LAKI MIHÁLY** kari titkár. Helytelenítette azt, ahogyan a követelményrendszer bevezetését jelenleg a KISZ egyes vezető szervei felvetik. Végül is a KISZ korábbi taglétszám-politikájának revíziója, és a taglétszám ilyen fokú növelését éppen a központi szervek erőltették a helyi vezetők ellenállása dacára. Ha tényleg hibásnak bizonyult a korábbi politika, akkor ezt tessék őszintén leszögezni.

A továbbiakban elsősorban gyakorlati szempontokat vetett fel a követelményrendszer koncepciójával szemben. Elmondta, hogy nem tartja megoldhatónak a szervezeti szabályzat következetes számonkérését, mert a benne rögzített követelmények nagy része olyan, amelynek a tagság egészére kiterjedő érvényesítését csak jövőbeni célként lehet kitűzni, s nem mai feladatként. A követelményrendszer megvalósítása esetén két veszély is fenyeget: vagy adminisztratív irányba tolódik el, vagy pedig megmarad az általánoság síkján. Az biztos, hogy a számonkérhető normatívák sohasem foghatják át az ember egészét. A követelményrendszer felvétele másrészt csak akkor lehet aktuális, ha a tevékenységi területeket megteremtjük.

Hangsúlyozta, hogy a követelményrendszer hiú illúziókat táplál: sokan ugyanis igyekeznek megfogalolni azt az elégedetlenséget, ami a mozgalmi vezetők jelentős részében az eddigi problémák miatt — érthető módon — felgyülemlett, és a követelményrendszer mint a megoldás kulcsát tekintik fel.

A tanulás

A KISZ VB középiskolai csoportjának vezetője, **INZELT ANNAMÁRIA** elmondta, hogy a csoportokban folyó tanulmányi munkát éppen az nehezíti, hogy állami vonalon nem történik meg a hanyag hallgatók felelősségre vonása. A középiskolákban végzett munka vázolója után a tudományos diákkörök felelőse, **CSÁKI CSABA** tanársegéd korrigált hozzászólásában néhány pontatlan megállapítást a TDK és a szakszemináriumi rendszer viszonyával, illetve a KISZ-nek a TDK-ban játszott szerepével kapcsolatban. A kollégiumi munka szerinte sem

tükröződik megfelelően a beszámolóban.

BIKICS ISTVÁN elvtárs, oktatási rektorhelyettes szót hozta ezután. Elmondotta, hogy ő, szemben a jelenlevők többségével, hosszú időn keresztül figyelemmel kísérhette az egyetemi ifjúság mozgalmának fejlődését, tud viszonyítani, és elmondhatja, hogy van fejlődés. Ugyanakkor vannak negatív tendenciák is: a közömbösség (ami megnyilvánult az április 4-i ünnepség csekély hallgatóságaiban), vagy a tanulmányi fegyelem lazulása (egyesek félreértették a katalógusrendszer eltörlését, ami pedig a hallgatók tartalmas tanulmányi munkájának elősegítésére, többek között éppen a KISZ kérésére történt meg, de megvalósulását, s a tanulmányi fegyelem további fenntartását a KISZ nem támogatta megfelelően).

Bikics elvtárs hozzászolt a követelményrendszer vitájához is. Rendszerre szerinte nincs szükség, de nem kell magukat a normatívákat is elvetni.

Követeljük!

A kultúrosztályon dolgozó **NÁDAS PÉTER** kiállt a követelményrendszer mellett. Annak szükségességét a KISZ tömegszervezeti mióvitából, a jelenlegi helyzetből vezette le. A csoportok között ugyanis vannak jó csoportok, több kezdeményező emberrel, ahol nincs szükség követelményrendszerre. Ugyanakkor a csoportok többségéről, ahol a kezdeményező mag hiányzik, ezt nem mondhatjuk el: itt csak a követelményrendszer bevezetése biztosíthatja a KISZ-munka kibontakoztatását. Éppen ebből fakadóan — Petres Sándorral vitatkozva — kiállt amellett, hogy a politikai órák számát kötelezően szabjuk meg.

Az egyetemi párt-végrehajtóbizottság agitációs-propaganda titkára, **ERDEI GYÖRGY** elvtárs volt a következő felszólaló. Elmondta, hogy nem olyan pesszimista a KISZ helyzetének megítélését illetően, mint a hozzászólók többsége. Az utóbbi évek eredményei alapján ő bizakodóbb. A KISZ munkájának két szférája van. Az egyiket kétségtelenül hatékonyság jellemezte az utóbbi időben: a kulturális munka egyre politikusabbá vált. Ugyanakkor a másik oldalon több a probléma: úgy lehetne összefoglalni, hogy gyenge a KISZ-szervezet politikai tömegmunkája. Nem sikerült megszervezni a politikai légkört kialakítani az alapszervezetekben.

A politikai körök jelenlegi színvonalán a párt- és a KISZ-szervezet együttes erőfeszítéseivel lehet javítani, ehhez kedvezőek az objektív feltételek. (Nem értett egyet Bauer Tamással, aki szerint a jelenlegi objektív feltételek nem teszik lehetővé, hogy a politikai

„CSENDÉLET” — AVAGY VIZSGA ELŐTTI PERCEK A FOLYOSÓN

(Foto; Kádár János)

az egyetemi KISZ-küldöttértekezleten

körök a mostaninál lényegesen jobbakká legyennek. Ugyanakkor nem célszerű a politikai körök jelenlegi formáját fenntartani, hanem új, lazább formát kell keresni — és ez egyben tartalmi kérdés is.

Erdei elvtárs annyiban is vitatkozott Bauer Tamással, amennyiben szerinte nem változott meg a KISZ jellege: ma is, miként tíz évvel ezelőtt, tömegszervezet, és ma is a párt céljait szolgálja. A párt szövetségi politikája ebben csak pozitív változásokat hozott, hiszen lebontott bizonyos merevségeket. A szövetségi politika azt jelenti, hogy a KISZ-en belül neveljük a nagy tömegeket —, de ne töröljünk el minden kritériumot, minden követelményt, ami a KISZ-tagsággal együtt jár. A követelményeket természetesen politikai, tartalmi célok érdekében és nem adminisztratív, bürokratikus szempontból kell támasztanunk. A tömeges kizárás nagy hiba lenne, eszközünk csak a meggyőzés lehet, nem pedig az adminisztratív módszer. Befejezésül egyetértését fejezte ki azzal, amit Bauer Tamás a demokracizmus, az ellenőrzés fokozásával kapcsolatban mondott.

Szünet után

elsőként MADARÁSZ ALADÁR, a szolidaritási bizottság vezetője szólott hozzá. Őva intett attól a mozgalmunkban gyakran előforduló hibától, hogy összehajlítjuk az eszközt a céllal. Ez a veszély fenyeget a követelményrendszerrel kapcsolatban is. A követelményrendszer nyilvánvalóan mennyiségi tényezőkre épít, a minőséget nem tudja átfogni. Így pedig nem érhetünk el eredményt.

A IX. kerületi és az egyetemi pártbizottság nevében SZANTAI KÁLMÁN elvtárs, az egyetemi párt-vezető titkára üdvözölte a küldöttértekezletet. Kiemelte a küldöttgyűlés munkaértekezlet jellegét, az őszinte, aktív részvételt. „Sokszor nehéz is odafigyelni ezekre a tartalmi hozzászólásokra, de feltétlenül oda kell, oda érdekes rájuk figyelni” — mondotta.

PÖLÖSKEI PÁL általános kari szervező titkár ismertette az általános kari ve-

zetőség javaslatát, hogy azt a küldöttértekezlet továbbítsa a kerületi küldöttértekezleten keresztül a kongresszusig. A javaslat a KISZ-tagkönyv mai formájának megváltoztatására, leegyszerűsítésére vonatkozik, mivel a kari vezetőség véleménye szerint a KISZ-tagkönyv jelenlegi formájában túl sok felesleges rovatot tartalmaz, amit senki sem vesz komolyan, és fölösleges a tagbellegek havonként történő vásárlása. Ezért indítványozza, a tagkönyv leegyszerűsítését, korszerűsítését és azt, hogy a tagbellegek negyedévre szólnak.

Mi kezdünk

A IX. kerületi KISZ-bizottság nevében KISS LÁSZLÓ elvtárs üdvözölte a küldöttértekezletet.

Felhasználásában kifejezte köszönetét azért a segítségért, amelyet az egyetemi KISZ-szervezet a kerületi középiskoláknak nyújt az eszmei-politikai nevelőmunka terén. Néhány évvel ezelőtt, amikor még nem vették igénybe az egyetem segítségét, a kerület középiskoláiban összesen kilenc vitakör indult a tanév elején, s ezekből is tanév közben négy megszűnt. Azóta az egyetemi KISZ-szervezet vitakörvezetői látják el ezt a feladatot — a tanári testületek politikai felkészültségének ismeretében világos, hogy pótolhatatlan segítséget nyújtva a kerületi KISZ-bizottságnak. Jelenleg 94 politikai vitakört vezetünk a kerület középiskoláiban, s ezeken lényegében nincs lemorzsolódás. Ezzel párhuzamosan a Marxista Diákadadémia megszervezése egvedülálló kezdeményezése volt egyetemünk KISZ-szervezetének — s bevált. A KISZ Központi Bizottsága javasolta más egyetemeknek is, hogy kerüztük középiskolái számára szervezzék meg.

A továbbiakban Kiss elvtárs ismertette a kerületi KISZ-bizottság véleményét a KISZ-vitával kapcsolatban. Elmondta, hogy az ifjúság egységének új felfogása eredményezte a központi bizottság júniusi állásfoglalását, a rétegpolitikai előtérbe helyezését. Elmondta, hogy a kerületi KISZ-bizottság figyelemmel kíséri a Közszolgálatban folyó vitát, örül is neki, de termé-

szetszerűleg a vitában hibás nézetek is elhangzottak. Míg korábban egy olyan nézetrel kellett vitatkozni, amely szűk keretek között akarta tartani a KISZ-t, nem érte meg a tömegszervezeté válás jelentőségét, most egy olyan álláspont jelent meg, amely valamiféle parttalan KISZ-t kíván.

Szembeszállt Bauer Tamás véleményével. Egy követelményrendszer mindenképpen sok embert kizár, de hát minden közösségi nevelésnek van kizáró jellege. Szerinte Bauer Tamás félreérti a Kádár-idezetet: nem igaz az, hogy ma, amikor az össznépi állam felé haladunk, szükségtelen olyan szervezet, amely az aktív fiatalok széles körét tömöríti. Leginkább talán Bikics elvtárral ért egyet: normákat lehet állítani mindenkire.

Ellene és mellette

A következő felszólaló JUHÁSZ PÁL volt, az Erdékvédelmi Bizottság vezetője — mégsem az érdekvédelmi munkáról beszélt. Ő is a közösségi élet, a követelményrendszer kérdéséhez szöjt hozzá. Hangsúlyozta, hogy a cél: személyiségek nevelése, s ennek a közösségformálás csak eszköze. Azt javasolta, hogy a teljesen esetleges csoportközösségek maradjanak meg szervezeti egységeknél, de a tartalmi munkát a másodlagos közösségekre koncentráljuk. A csoportosított politikai körök helyett magasabb szinten, választható jelleggel javasolta szakmai-politikai vitakörök szervezését. Szerinte nem tudunk egyértelmű követelményrendszert kialakítani, ezért Bauer Tamás ellenjavaslatát támogatta.

KANDIKÓ JÓZSEF viszont helyeselte a követelményrendszert. Mint monddta a KISZ megalakulásakor a KISZ-tagság önmagában is állásfoglalást jelentett, ma már azonban nem: többet kell kívánunk.

A kereskedelmi kar új titkára, FÁBIÁN ANDRÁS is egyetértett a követelményrendszerrel. Szerinte abban az esetben érhet célt, ha együtt jár a vezetőségek hatáskörének növekedésével.

NAGY SÁNDOR, az ipar kari vezetőség tagja sze-

rint a követelményrendszer bírálói nem mondják meg, mit javasolnak helyette. Márpedig egyetemünk politikai súlya, jellege a jelenleginél lényegesen jobb mozgalmi munkát kíván meg. Akkor mivel lépünk tovább? A követelményrendszerre, minimum-normákra szükség van — csak ez ne legyen adminisztratív jellegű.

LACZÓ BALINT kifogásolta, hogy a vita túlzottan elméleti síkon folyik. Nem igen voltak konkrét javaslatok, amelyek megmutatták volna, mi a megoldás. A követelményrendszer kell, de hogy hogyan, azt nem tudja. Problémát jelent mindenképp az, hogy ha ki is zárunk egyeseket, szokkal azért továbbra is foglalkozni kell.

Végül JANKÓ GÉZA szólalt fel, és az ipar kari „képviselőcsoport” nevében közölte, hogy nem értenek egyet az általános kar tagkönyvmódosító javaslatával.

A vita lezárása előtt BAUER TAMÁS még egyszer szöjt kért, és tisztázta, mit ért követelményrendszeren (amit nem fogad el), rámutatva arra, hogy Szelenyi Zoltán például megint elcsapattá akarja tenni a

KISZ-t, Nadas Péter pedig ott akarja alkalmazni az adminisztratív, szervezeti módszert, ahol nincsenek meg a tartalmi munka lehetőségei. Reagált az általános kari vezetőség nevében azokra a félreértésekre is, amelyek miatt a tagkönyv-javaslatot az ipar karosok elutasították.

Ezután Kollarik elvtársnő lezárta a több mint ötórás vitát. A hozzászólásokra Bessenyei és Kollarik elvtárs válaszolt röviden, majd sor került a szavazásra.

A szavazás

A KISZ-bizottság beszámolóját a küldöttgyűlés egyhangulag elfogadta. A revíziós bizottság beszámolóját viszont csak szótöbbséggel fogadták el a küldöttek. Ezután a küldöttgyűlésnek a betervezett két határozati javaslatról kellett döntenie. Tekintettel arra, hogy a KISZ-bizottság határozati javaslatát ellenző küldötteknek csak egyes részek ellen volt kifogása, a küldöttgyűlés pontonként szavazott a határozati javaslatról.

Kollarik elvtársnő javasolta, hogy az első pontot (a szervezeti életéről, a minimum-normákról) Bauer

Tamás kiegészítéseivel együtt fogadja el, annak az egy mondatnak a kivételével, melyet többen is kifogásoltak. Ezt a küldöttgyűlés szótöbbséggel elfogadta. Egyhangulag fogadta el a küldöttgyűlés a vezetőképzéssel foglalkozó második pontot, míg a harmadik pontot — a polkörökről — ismét csak szótöbbséggel, Bauer Tamásnak az egyetemi KISZ-élet demokratizmusára vonatkozó kiegészítésével együtt. A negyedik és az ötödik pontot ismét egyhangulag fogadta el a küldöttgyűlés. Így alakult ki a küldöttgyűlés „kompromisszumos” határozata, melyet az alábbiakban közlünk.

A KISZ-ről folyó vita közben Baracs Anna I. évf. ipari szakos küldött javaslatot tett a küldöttgyűlés vietnami szolidaritási nyilatkozatára, amit a jelenlevők egyhangulag elfogadtak. Kollarik elvtársnő javaslatára a küldöttgyűlés táviratban tiltakozott a görögországi monarchofasiszta terror ellen is.

A küldöttértekezlet határozatai

1. Egyetemünk KISZ-szervezete jelenlegi helyzetének elemzése kapcsán megállapítható, hogy visszatükröződik benne a KISZ-szervezet ismeretes megváltozása. A KISZ-szervezet feladata ezért: állandóan tovább fejleszteni azokat a mozgalmi módszereket, szervezeti formákat, amelyek összességükben a KISZ politikai mechanizmusát jelentik. Ebben a tevékenységünkben elsődleges szerepet a tartalmi újításoknak kell tulajdonítani, s emellett fontos, de csak kiegészítő szerepe lehet a szervezeti módszereknek.

Egyik legproblematikusabb, legtöbb negatívumot és hiányosságot tartalmazó terület: az alapszervi szervezeti élet, a szervezeti fegyelem. Továbbhaladásunk kulcskérdésének kell tekintenünk, hogy a hiányosságok részben vagy egészben történő felszámolására egyértelmű, erőteljes lépéseket tegyünk. E törekvésünk alapja: érvényt kell szerezünk a szervezeti szabályzatnak oly módon, hogy konkretizáljuk, megismertessük és megköveteljük a minden KISZ-tag számára kötelező minimum-normákat. E törekvésünkben elhatároljuk magunkat az agyonadminisztrált, sablonos követelményrendszerrel, melyre az ISZM utolsó időszakában találhatunk jellemző példákat.

Túrheterellen állapotnak tartjuk, ha egy KISZ-tag számára a tagság akkor is adott, amikor alapvető szakmai-társadalmi kötelezettségeinek sem tesz eleget, magatartása bomlasztó, negatív hatású a közösségre. Az alapszervi élet, a szervezeti fegyelem megszilárdítása annál is inkább fontos és nélkülözhetetlen, mert megfelelő szinten álló másodlagos közösségeink és központi szerveink munkájának hatékonysága, eredményessége hosszabb távon igen labilis alapszervezetre támaszkodik, ha nem változtatunk a jelenlegi helyzeten. Politikai akcióink, vitáink, szervezésünk jelenleg is nem kevés nehézséggel valósulnak meg, mert az illetékes szervezők és KISZ-vezetők nem számíthatnak egy jól aktivizált, szervezett alapszervi csoport-rendszerre.

Az egyetemi küldöttértekezlet az alábbiakat javasolja:

A megválasztandó új KISZ-bizottság hozzon létre széles körre támaszkodó munkacsoportot, amely a nyár folyamán kidolgozza az egyetemünkön érvényesítendő minimum-normákat egyének és közösségek vonatkozásában. A bizottság szeptemberben, a vezetőképző tanfolyamon terjessze elő javaslatát, melyeknek megvitatása és elfogadása után a következő tanévben érvénybe lépnek az elfogadott követelmények.

2. Az előző ponttal szervesen összefüggő a KISZ-vezetés színvonalának javítása, a munka segítése, ellenőrzésének és értékelésének megszervezése. Ennek érdekében megoldandó feladatok:

a) Az egyes vezetőségek hatáskörének, egymással való kapcsolatának tisztázása. [VB — kar — évfolyam — (vagy szakvezetőség) — alapszerv. Központi szervek — KISZ vb kultúrasztyálya — kollégiumok].

b) Az egyes funkciók hatáskörének és kötelességeinek körülhatárolása, kidolgozása.

c) A vezetőség munkáját segítő elvi, módszertani, gyakorlati szempontokra épülő vezetőképzés tervének kidolgozása. (A rendszeres mozgalmi, politikai tájékoztatás megvalósításának formája: a felsőbb szintű vezetőségek segítő-ellenőrző-beszámoló tevékenység-

ge; pedagógiai-módszertani képzés lehetősége stb.).

A fenti megoldandó feladatok kidolgozására a KISZ-bizottság kérjen fel különböző szinten dolgozó KISZ-vezetőket, fiatal oktatókat, tanulmányozza más egyetemek hasonló irányú lépéseit.

3. A politikai körök jelenlegi problémáival kapcsolatban a küldöttértekezlet az alábbi határozatot hozza:

Politikai nevelőmunkánkban továbbra is sokrétűséget, a direkt és indirekt módszerek együttes alkalmazását kell előtérbe helyezni. A politikai körök szervezésében a kari, alapszervi vezetőségeknek a legnagyobb fokú önállóságot kell biztosítani, mert csak így érhetünk el tartalmi eredményeket.

A politikai kör a politikai tájékoztatás minden alapszerve kiterjedő általános formája. Valamennyi hallgatónkra, alapszerveinkre kiterjedő politikai tájékoztatásra továbbra is szükség van, ezt nem helyettesíthetik a külföldi indirekt nevelési lehetőségek, Fórumviták stb. A pártszervezet e területen végzendő munkájába be kell kapcsolódnunk a KISZ illetékes vezetőinek, és meg kell keresni azt a hatékony formát, mely elegendő a politikai körök létrehozásakor rögzített és ma is helyes célkitűzéseknek. Meg kell határozni, hogy a politikai körök vita jellegű vagy a tájékoztatást helyezzük első helyre. Keresni kell annak lehetőségét, hogyan lehetne felhasználni az egyetemen kialakult direkt és indirekt nevelési formákat a politikai körök hatékonysága érdekében.

4. A tanulmányi munka területén az eddigi tevékenység mellett erőteljes lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy az oktatási reform egyetemi megvalósításához minél hatékonyabb segítséget adjunk az egyetem állami és pártvezetőségének. Erősíteni kell az üzemekkel kialakítandó szakmai kapcsolatokat, javaslatokat kell tennünk a szakmai gyakorlatok eredményes lebonyolítása érdekében.

Tovább kell folytatunk hallgatóink bekapcsolását olyan társadalmi szervek munkájába, ahol szakmai-politikai gyakorlatot végezhetnek. A szocialista országok közgazdasági főiskoláival és egyetemeivel együttesen kialakult elképzés alapján, a jövőben kezdeményezően kell fellépni a külföldi szakmai gyakorlatok és a nemzetközi TDK-együttműködés továbbfejlesztésében.

5. Központi szerveink eddigi eredményeit alapul véve törekedni kell azok továbbfejlesztésére, tevékenységük hatékonyságának emelésére. Növelünk kell egyetemünk külső politikai súlyát, tekintélyét és kezdeményező szerepet kell vállalnunk az egyetemen kívüli ifjúsági mozgalmi munka fejlődésében, problematikus kérdéseinek megoldásában.

6. Tovább kell fejleszteni egyetemi KISZ-életünk demokratizmusát. Javítani kell a tagság tájékoztatását egyetemi KISZ-szervezetünk valamennyi vezető szervének tevékenységéről, s különösen anyagi ügyeiről. A KISZ-bizottságot az egyetemi KISZ-szervezet tényleges legfelső szervévé kell tenni, amelynek feladata a KISZ vb rendszeres beszámolóítása.

Felvételi vizsgák előtt

Amíg mi, az egyetem „tényleges” hallgatói kollokviumokra, szigorlatokra készülünk, mellettünk sokezer középiskolás is vizsgalásban él: folynak a szóbeli érettségi vizsgák, és a „leendő” egyetemisták utána már a felvételi vizsgák miatt izgulhatnak.

Ebben az évben 1555-en jelentkeztek nappali tagozatra.

Felvételizők száma	Keretszám
1966/67-es tanév	1967/68-as tanév

Külkereskedelmi szak:	258	236	50
Belkereskedelmi szak:	244	192	65
Nemzetközi szak:	238	188	30
Ipari szak:	177	322	110

Feltűnő, hogy az eddigi „élőlovas” szakokra a jelentkezés erősen megcsappant, ugyanakkor az ipari szakon majdnem kétszeresére nőtt. Az arányok ilyen eltolódása pozitívan értékelhető mind a felvételizők, mind az egyetem szempontjából. Kevesebb az elutasított, jöképeségű felvételizők aránya, illetve az ipar szakon is megfelelő kiválasztási lehetőség nyílik. A külkereskedelmi és a nemzetközi szakra még így is az átlagnál jóval nagyobb arányú a túljelentkezés.

A felvételizők közül 808 vidéki, 747 budapesti. Jövőre az arra rászoruló elhelyezése a 260 személyes Róbert Károly körúti kollégium jóvoltából

nem okoz majd különös gondot. Egy érdekes adatra viszont szeretném felhívni a figyelmet: az agrár szakra mindössze 43-an jelentkeztek.

A „nőuralomra” jellemző, hogy 571 férfi mellett, 984 nőnk száma. (A külkereskedelmi vállalatok viszont — de sokszor az ipari üzemek is — vonakodnak a női munkaerőtől.)

Új írásbeli felvételi rendszer

Sokan hibáztatták az eddigi felvételi rendszert a példák, tételek különbözősége miatt. Minden nap új példa — ebben az esetben a legobjektívabb elbírálás mellett is elkerülhe-

tetlen, hogy különböző nehézségi fokú példák szerepeljenek.

Ezért született az új határozat: június 27-én írják meg dolgozatukat mind a nappali, mind az esti tagozatra felvételizők. Így, egy napra koncentrálna az írásbeli vizsgát, mindenki azonos matematikai példát old meg, azonos történelmi, illetve politikai gazdaságtan tételt dolgoz majd ki — mindenki azonos alapról indulhat, egyenlő eséllyel.

Másrészt a tételeket, példákat kiadó tanszékek új értékelési rendszerrel segítik a felvételizőket, illetve a dolgozatok elbírálását: az egyes rész megoldások is különböző pontszámokkal értékelhetők, az érdemjegy pedig az elért pontok számától függ. Például a hibátlan megoldás a példák számától függően 30–35 pontot ér, ez jeles, míg az elégséges érdemjegyért legalább 17 pontot kell elérni. A történelmi, illetve politikai gazdaságtan tétel elbírálása hasonló elgondolás alapján történik.

Az írásbelit június 30-tól folyamatosan követi július 10–11-ig a szóbeli felvételi vizsga. Így a megterhelés nagyobb időszakokra oszlik el, jut idő a regenerálódásra, de a megfelelő felkészülésre is.

László Gyula

Allattenyésztés

Egy napsütéses szeptemberi reggelen, miközben az I. előadóban lassan gyülekeztek az elsőévesek nagy tábora, beballagott a terembe egy piros-tarka, kajlaszarvú tehén. Mielőtt körülnézett, majd lassan lement az első sorba, és ott békésen leült a pulpitussal szemben. Szájából friss fű, virágok és jegyzetelők kandikáltak ki, miket komótosan rágni kezdett.

Az összegyűlt hallgatóság közömbösen szemlélte az eseményt. A fiúk, akik leszerelték a katonaságtól, tisztában voltak azzal, hogy őket semmiféle meglepetés nem érheti. Ennek megfelelően arcizuk sem rándult. A lányok pedig elégedetten állapították meg, hogy a tehénnek rossz a tartása és a tőgyére pillantva megvetően biggyesztettek.

A tehén megszokott hétköznapi látvány lett az egyetemen. Szorgalmasan látogatta az előadásokat, egyetlen szemináriumról sem hiányzott. (Legalábbis az első hónapokban.) Szorgalmasan jegyzetelt a hallottakat, és néha bődült egy nagyot, ám ezt az előadó — ki igen öreg róka ebben a szakmában — ásfítnak vélte, ebben pedig semmi kivétnevalót vagy rendkívülit nem talált.

Tehénünk rendszeresen tanult, csak a nyelvekkel és a matematikával voltak problémái, ám az utóvizsgákon már minden simán ment. Ilyenkor örömeiben nagyot bőgött. Ő is a menzán étkezett, de kedvenc eledeleit a Jegyzetellátóban szerezte be. Erre egy ízben csaknem ráfizetett, mert amikor a Filozófiatörténet III. kötetéből túl sokat evett, felfúvódott, és alig sikerült megmenteni.

Részt vett a jámbor terem-

mény a közösségi életben, és csoportjának KISZ-vezetősége is jó véleménnyel volt róla; a KISZ-bélyeget ugyanis mindig megvette... és soha nem ette meg azokat.

A mikor negyedéves lett az évfolyam, a tehén csoportjában is megalakult a jellemző bizottság, hogy minden tagról megírja az igazságot. A dolog rendben, csendben folyt, ám amikor kérdőzónk került a sor, váratlanul megszólalt a bizottság egyik tagja:

— Izé, gyerekek, azért mégis csak be kellene írni, hogy ő te...

— Ki ne ejtsd ezt a szót a szádon! Nem érzed, hogy ezzel belegázolsz a lelkébe és kitörhetetlen nyomot hagysz benne? Hát el akarod venni az önbizalmát? — kiáltotta az elnök.

— Ki lehet mögötte? — kérdezte egy másik tag, és sokatmondóan hunyorított...

— Vegyétek úgy, hogy semmit sem mondtam és azt a semmit is csak jószándékból — hebegte szegyetől pirosan a javaslattevő. Végül is a következőket írták a tehénről.

„Jóképességű, szorgalmas hallgató. Amikor ideje engedi, a kötelező tananyagot túl is elmélyed a dolgokban. Különösen egyik tárgyról iránt sem érdeklődik, ebből kifolyólag tudása kiegyensúlyozott. Szereti az irodalmat, zenét és más művészeteket. Még mozibélete is van. Csoporttársai szeretik. Ha megkérlik őt valamire, azt ő mindig meg is teszi. A kö-

zösségbe jól beilleszkedett, a taggyűlésekre rendszeresen eljárt, még társadalmi munkán is megjelent. Véleménye van, ezt azonban akkor hangoztatja, ha szükségesnek látja. Bármilyen állás betöltésére alkalmasnak találjuk.

Bizottság”

Jelenleg már dolgozik a jámbor, és a helyi vezetőség igen elégedetten nyilatkozott róla. Kapott prémiumot. Sőt, a helyi mechanizmus bizottságába is be akarják tenni. Nyilván boldogan él, amíg meg nem hal.

— ki —

Szórakozás

Egyetemünk klubjában a vizsgaidőszakra való tekintettel most már nincsenek esténként programok, csupán sakkozni, televíziót nézni vagy játékautomatákkal játszani jönnek be hallgatóink a klubhelyiségbe.

A legfőbb konkurens cégnél, az Egyetemi Színpadon is nyári szünet következik. A hátralevő műsorok:

Június 4-én vasárnap és 10-én, szombaton fél 8-kor két egyfelvonásos:

F. Dürrenmatt: Pör a szamárnárványkért.

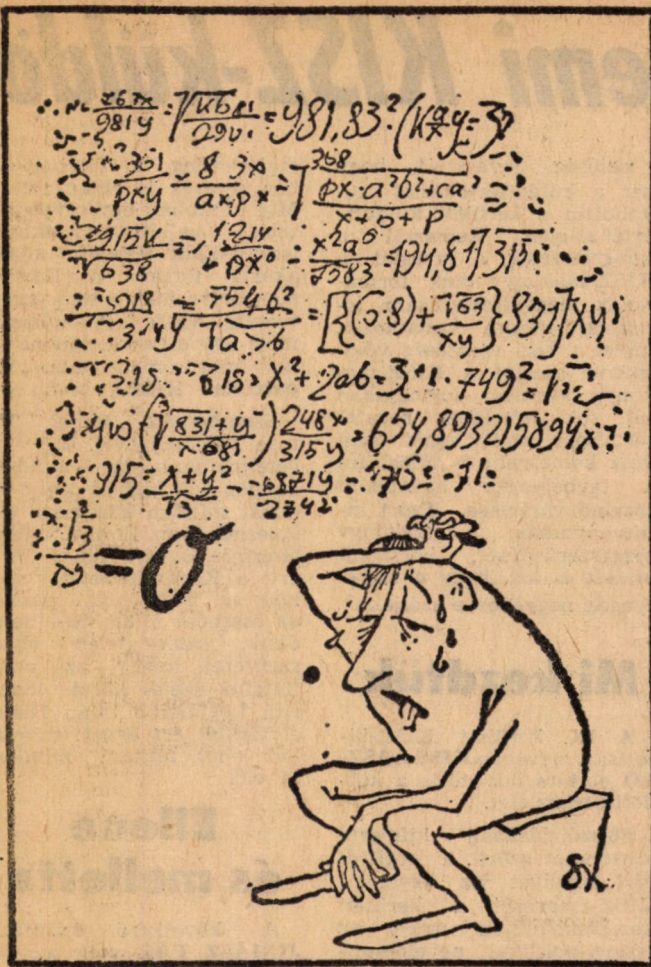
Capke: A végzetes szerelem játéka

Június 17-én, szombaton fél 8-kor:

Égigérő vascsicsergő avagy Majd mi megmutatjuk!

Táncos, zenés, vidám műsor két részben.

Közreműködik az Universitas együttes, valamint a SIG-MA tánczenekar.

Jó étvágyait!
(A Nemzetközi Diákszövetség lapjából.)

Besurranók

Az alvilág hiénái időnként sajnos felfedezik egyetemünket. Rájönnek, hogy a folyosókon, előadótermekben akár csak rövid időre is gazdátlanul hagyott holmikát különösebb feltűnés nélkül meg lehet léptetni.

„Kitűnő terep” — mondják bizonyára, hiszen nálunk nem kell gyanút a folyosókon álldogáló ember, megszokott jelenség ez a vizsgaidőszakban. Könnyű tehát kilesni az alkalmat, ami pedig sajnos bőven van, mert az őrizetlenül szanaszét heverő kabátok és táskák szintén hozzátartoznak a vizsgaidőszaki képhez. Ha tényleg csak „egymás közt” lennénk, nem is lenne ebből baj. De jönnek a besurranók és letarolják az egyetemisták általában nem éppen könnyen megszerzett használati tárgyait. Amikor egy-egy tolvaj „rászokik” egyetemünkre, néhány hallgatónk kabát nélkül kénytelen hazamenni, hiszen legbiztonságosabb és egyben kifizetőbb üzlet orkán kabátot lopni.

Az orkán volt a specialitása annak a foglalkozásnak, amit fiatal embernek is, akit a rendőrségnél május végén sikerült egyetemünkön „munka közben” megzavarni és egy időre kényszerpihenőre tenni. A sikeresebb „elhárítás” megnyugtató, mégis kénytelen az ember feltételezni, hogy a korábbi esetekhez hasonlóan neki is lesz majd követője. Ahol naponta 3-4000 ember is megfordul, ott nem nehéz besurranni. Ahhoz azonban mindannyian aktívabban hozzájárulhatnánk, hogy az illetőnek kiszurranni már sokkal nehezebb legyen, vagy ha mégis sikerül, távozzon minden alkalommal üres kézzel.

— ki —

MOZAIK

Azt mondják, hogy nagyon nehéz jó portrét festeni. Nem különben van ez az írással. Irni a könyvtárról, zárthelyikről, felvételiéről, vizsgákról, menzáról, — még hagyján. De magunkról?! Ez nemcsak nehéz, de kényes feladat is. Azért mégis megpróbálom. Néhány jellegzetes arcvonást ragadok ki, az általánosítás és a teljesség igénye nélkül.

A magabiztos és a többiek

Egyszer, mikor a szokásos kérdésre, hogy hová járok, válaszoltam, valaki a társaságból így szólt közbe: „Arra az egyetemre nagyon sok magabiztos ember jár”. Valóban, úgy tűnik, hogy a kívülálló megfigyelése találó.

Sok magabiztos hallgató van közöttünk. Ők általában elégedettek. Mindig pontosan tudják, mit, miért és hogyan csinálnak. Az öntudatnak nincsenek híjával, s ez hangerősségükben is kifejezésre jut. Ez utóbbi, különben, az úgynevezett „nyüzsgőkör” is jellemző, ők azok, akik mindenütt ott vannak, mindenbe beleszólnak, az elsőknél is elsőbbek. Szerveznek, rendelkeznek, utasítanak, irányítanak. És lelkesednek. Mindezt természetesen önzetlenül. Nagyon fontosnak érzik magukat, annyira, hogy észre sem veszik, amikor csak fontoskodnak.

Alapvetően másfajta természetű a kritizáló, aki ahol lehet, vitába bocsátkozik, a dolgokat inkább borúsán szemléli. Mindenbe beleszó, s az ellentmondás a vérben van, szinte boldogtalan, ha kifogy az ellenvetésből. Általában azonban önállóan gondolkodik, legalábbis önállóan, mint a fejbőlintók.

Köztudott, hogy az egyetemisták nem tartoznak a társadalom legmódosabb rétegéhez. Ezért a „pénzkereső” köztűntünk is eléggé általános jelenség. A közgazdász nem tagadja meg önmagát, lenyűgöző leleménységgel találja meg mindazokat az eszközöket, amelyekkel némi zsebpénzre szert tehet. A legelterjedtebb mellékes a tanítás, de dívik a fordítás, tolmácsolás, idegenvezetés, gyertyaöntés és még egyéb. (Csak cikket ne írjon az, aki pénzt akar keresni, legalábbis ne a Közgazdász-ba.)

A békés egymás mellett élés

Elterjedt vélemény a hölgyekről, hogy általában szorgalmasabbak, mint a fiúk. Tárnyalagosan el kell azonban ismerni, hogy a vizsgákon nemcsak tudásukat domborítják ki. Nagy előnyvel indulnak, még meg sem szólalnak, és sokszínű egyéniségük, valamint ugyancsak sokszínű harisnyájuk, elegáns pulóverük, egyre rövidülő szoknyájuk a siker biztos zálogát jelenti. Súlyos igazságtalanság lenne azonban mindezt általánosítani. A vad alól már most kibújok: nem mindenki csinálja így.

Természetesen tudásuk a legfontosabb tényező. Ezt már csak a béke érdekében is le kell nyomatékosan szögezni, hiszen mi, fiúk és lányok, egészen jól megvalósítottuk a békés egymás mellett élést és ülést az elő-

adókban, könyvtárban, folyosókon, padokban, beugrókban. Ez néhány esetben oly tökéletesen sikerült, hogy vannak fiúk, akiknek láttán már keresem a lányt, s ha a lányt látom, akkor mindjárt a megfelelő fiú jut eszembe.

De hogyan alakul ki a békés egymás mellett élés e legfejlettebb formája: a pár? Szociológiai kutatásoknak kellene ezt a súlyos problémát tisztáznia; a legutóbbi időkig ugyanis még csak-csak világos volt, hogy a fiú udvarol a lánynak, de ma már nem udvarol, hanem „jár”. De ki jár kívül, a fiú a lánnyal, vagy fordítva? Avagy mindegyik a másikkal? Nem tudom.

„Ez nem nekem való”

Sokan vannak olyanok, akiket alig lehet az egyetemen látni. Csak a minden héten kötelező szemináriumokra járnak be. Alig-alig tanulnak, legfőbb elvük, hogy átcusszannak. Kártyáznak, napoznak, bulira és presz-szókba járnak, s hogy mindeztől ne legyenek kiábrándítva, arra a beavatatlan nehezen tud válaszolni. Rendszerint még nyárgépük is.

Persze a gyenge tanulmányi eredménynek szántalan oka lehet. Például a más irányú intézvény elfoglaltság. Vannak olyanok is, akik unos-untalan azt hangoztatják, hogy „ez nem nekem való”. (Mármint az egyetem.) Kétség-telenül előfordulhat ilyen, de azért a legtöbb egyetemen kell tanulni is. Természetesen nem közömbös, hogy mit tanulunk. De ha valaki szívtelen ezt hangoztatja, nagyon gyatra eredményét igazolva, akkor mindig felmerül bennem a gyanú, hogy az illetőnek esetleg — más egyetem sem való.

Különben, ha létezne statisztikai kimutató a pályát tévesztettekről, meg azokról, akik azt hiszik, hogy pályát tévesztettek, valószínű, hogy egyetemünk az első helyet foglalná el. Mert tegyük csak szívünkbe a kezünket, ki is akart közülünk eleve közgazdász lenni?! Többek között ezért is gyűlnek össze egyetemünkön annyira ellentétes hallgatók, olyanok, akik a négy évet, — halasztásokkal és utóvizsgákkal tarkítva — éppen átevíckélték, s olyanok is, akik vélt vagy valódi indokok alapján jobbnak látták a jelentkezési lapjukat hozzánk beadni. Ez utóbbiakra is áll, hogy vagy megszoktak, vagy megszokták, de általában inkább megszoktak, hiszen attól, hogy valaki a személyi igazolvány megfelelő rovata szerint közgazdászilag egyetemre jár, mondom, ettől az elfoglaltságtól még nagyon intenzíven foglalkozhat például az ó-szanszkrit nyelvtudománnyal. Ugy gondolom, nehezebb szakbarbár közgazdász, mint szakbarbár mérnöknek lenni. A közgazdász hivatásához ugyanis szorosan hozzátartozik a társadalmi érdeklődés. Ezen felül a mi egyetemünkre a legkülönbözőbb érdeklődésű hallgatók járnak. Talán ezért is van az, hogy csak szaklapokat és a Figyelőt olvasó, mindig szak-könyveket bújó, csak Ricardo, Marx, és Keynes nézeteivel foglalkozó közgazdász-palánta viszonylag kevés akad.

— martin —

FÜLIG Jimmy a ballagáson

Santa Tónió főhenceg, Almiravár, magasföltiszt Hát Felsőre, csuda naty napra virradtam a minap. Balagási körmenetet rendeztek az ulua díszes kivilágításában. Mekvalom őszintén, hogy felfilásom cserbe hagyot egy pilanatra, és könnyek gyűltek a lábam elé, amikor a vezérkari elftársak szárnyra bocsátották a kivégzős halgatókat, próbarepülés nélkül. Ezalatt a világló kandelaberek kelden emelték az ünépség fényét.

Szamos diák vegyült el a tömkelegben, és első látomásra jól meg lehetet alapítani, hogy ki végzős. Sokan pulloverben voltak, arcukon vigyorgás ült, mej egyik jellemzője a sztudentusz naturális hippopotamusznak. Aki meg ünnepi arckifejezéssel morzsolgatta a kezében lévő rózsabokor tüskéit, az ugyanezen fajtnak kihalóban levő díszpéldánya volt. Az etyik lányt mindenki virágnagykereskedőnek nézte, akkora volt a bokra.

Az emelbényen pedig hejjet foglala a díszes zászlók és vizespoharak társaságában az összes tiszték, ösz-szekulcsolt kézzel. Ot voltak a Dékány elftársak, a pártitkár elftárs, a szaxervezeti elnökelftárs és még sokan mások. A beszédek idején pedig közepen feszenge a kivégzősök meggyült sokasága. A tanár elftársak az utolsó szó jogán elmonták, hogy ők ártatlanok, ityukesztek az egész tudásukat átadni, a többitől nem tehetnek. Utoljára felhífták a körmenet figyelmét az élet-

ben felépő hiányosságokra, valamint azokra a problémákra, amiről nem ir a tan-könyv, vatis mindenre, különösen kihangsúlyozva az új gazdasági micsodát. Persze az egész torturában volt ety kis színezet, amit uty neveszének, hogy előre evés a macska szőrére, ugyanis sajnálatos tényálás bizonyítja, hogy a hátralevő államvisgák még nem jutottak el a formalitás egészébe.

A kivégzettek glédája meg csak halgatta, halgatta az intelmeket, és közbe utoljára gondolatban végigpász-tasztta az elretentő példaként kitet álások jegyzékét, mer sok általános szakos halgató még most sem tutta eldönteni, hogy a Cipőpaszta KTSZ-nél vaty a négykerületi Anyatejgyűjtő Allomáson töltse ki hátralevő büntetését.

Eszután az énekar élénkelte a kitűzött célt és már semmi más nem volt hátra, minthogy mindenki mekkesse a szüleit, akik az álmal karöltve lehetővé tették, hogy fiaik négy öt évig az épület falai köztört tartósz-

kodhattak, sok sok emléket és adóságot hagyva maguk után.

Ity zajlott le a balagási körmenet, ami napfoltevényiséget varázsol szürke kis életem egére. Ara gondoltam, elő-ne az a nap, amikor nekem szól esz az egész céció. Te jószág atyaur, hány tanerőnek kel adig még átengednie!

Esz a Szem Esztert uty néz ki tisztésesen meguszom, nem uty mint az öntözöcsöves lány a Germicid filmben, akit ugyanuty adtak tovább telefonon, mint engem a tanerők. Jóhírem mindenhol megelőze, nép-gazdaság tervezése visgám hatására mindenütt mek- kapom a ketest.

De abahagyom a visgatémát, mer nem akarok két szék közül cseberbe vederbe esni. Sőt mindenféle témát abahagyok, megyek tanulni, tanulni, tanulni a soron következő visgára, utóvisgára, dékányi utóvisgára.

Kelt alatalvalólag don Füllig di James leszámvitelt fregatfőhadnagya — farkasházy —

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként, a tanulmányi időszak alatt.
Felölő szerkesztő: FAKTEN PÁL
Szerkesztőség: Budapest, IX. DIMITROV TER 4. III. 381.
Telefon: 186-850/138 mellél:
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában